

Digitaliseringsdirektoratet
Norwegian Digitalisation Agency

God statistikk for god styring: å utnytte data fra anskaffelsesprosessen

—

Jostein Engen
Program for digitale anskaffelser
10.03.2020

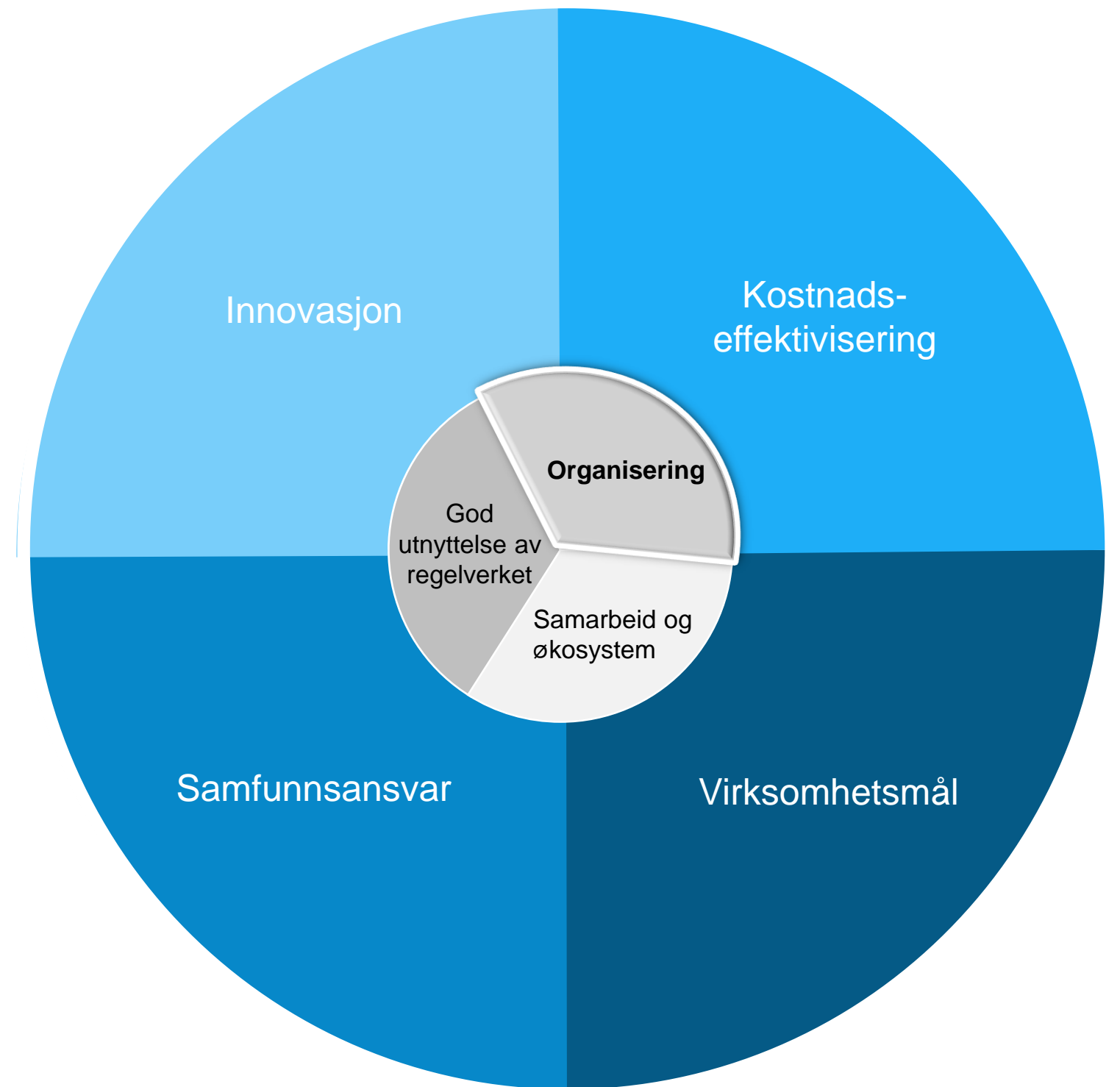
Data og styring

- Forankring i ledelsen
 - Hva er ledelsen opptatt av? Hva ved anskaffelser engasjerer dem?
- Bruk av tilgjengelig data
 - Hva kjøper vi og til hvilken pris?
- Datakvalitet
 - Jo bedre data, jo bedre analyser
 - Tiltak for enda bedre data
 - God dataflyt
- Gevinster ved systematisk bruk av innkjøpsanalyser
- Digdirs arbeid med datainnsamling på aggregert nivå

Topplederforankring

Fire likeverdige formål anskaffelser kan bidra til og som de beste organisasjonene mestrer.

Tre organisatoriske ferdigheter som en virksomhet må utvikle for å understøtte det strategiske arbeidet med anskaffelser.

Digitalisering er ikke et mål i seg selv – men et virkemiddel for å nå et mål

Kostnadseffektivisering

Kostnadsbesparelser og bedre prioriteringer

- Anskaffelser utgjør en stor del av virksomhetens budsjett og berører store deler av organisasjonen
- Bedre prosesser og bedre prioriteringer kan bidra til å frigjøre/omfordele ressurser

Kostnadseffektivisering

Behov for statistikk og analyse

- Hva bruker virksomheten penger på?
- Er forbruket i tråd med de målene vi har i virksomheten?
- Er det potensial for prosessforbedring?
- Potensial beregnes og illustreres gjennom bruk av analyser
- Faktisk kostnadseffektivisering måles ved bruk av analyser

Hvordan nyttiggjøre seg av den dataen man har?

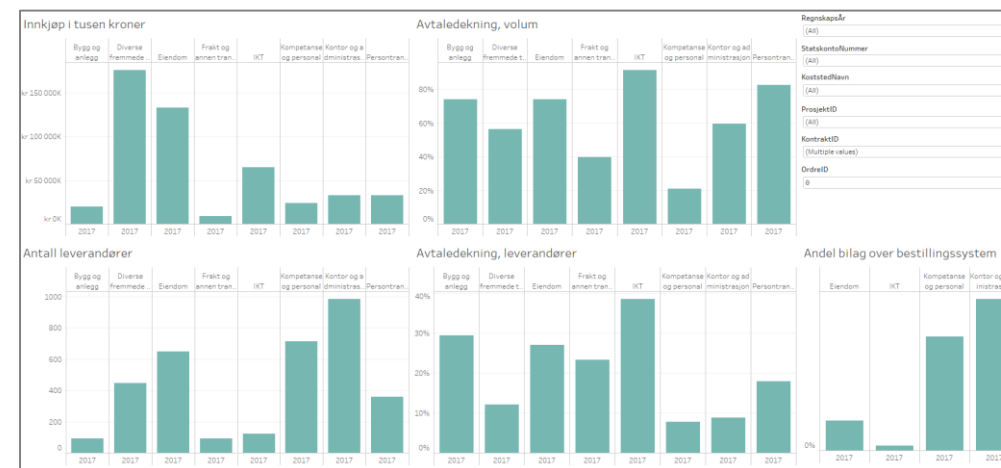
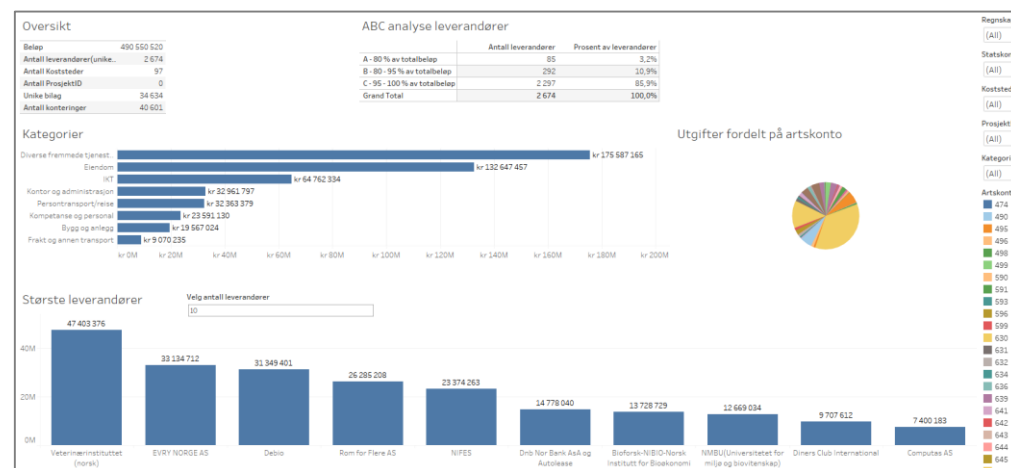
Anskaffelsesstatistikk

Det er viktigere enn noen gang å kjenne til eget forbruksmønster og fremtidige behov for kontroll og styring på anskaffelsesområdet.

Hvordan kan gode anskaffelsesdata gi gode statistikker som grunnlag for kontroll og styring?

- Anskaffelsesstatistikk er viktig for å få oversikt over innkjøp og forbruksmønstre - og for å måle på sentrale parametere
- Mange har behov for anskaffelsesstatistikk

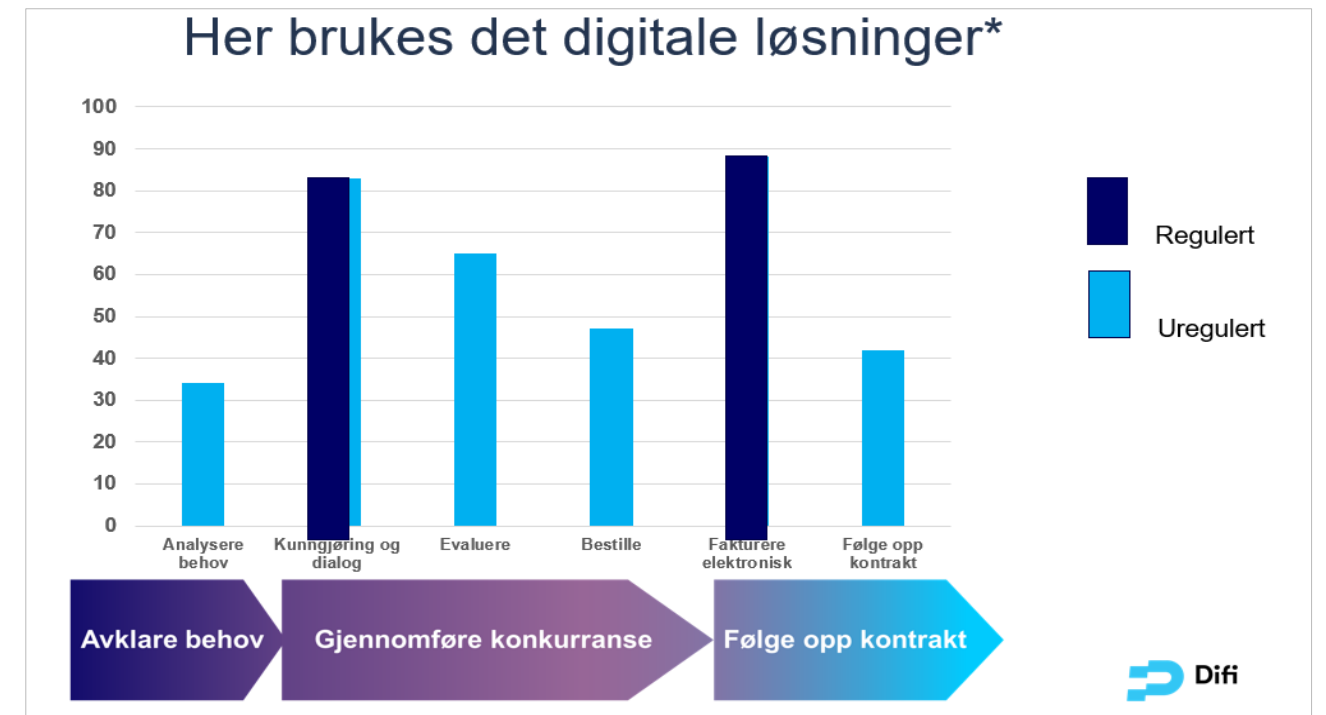
«Det beste må ikke bli det godes verste fiende – gjør det beste ut av de dataene du har!»

Hvordan utnytte styringsinformasjonen?

En digital anskaffelsesprosess vil gi mer detaljert styringsinformasjon. Hva er viktig for å kunne nyttiggjøre seg denne?

- Systemlojalitet – tilstrekkelig data fra de ulike prosesssteg (data inn – kvalitet og mengde)
- Mulighet for å hente ut statistikk – teknisk løsning/BI/spend cube e.l. (statistikk ut)
- Analysekompetanse
- Kompetanse i bruk av styringsinformasjon
 - Hvilken informasjon får man
 - Hva er relevant informasjon til toppleder, innkjøpsleder, kategorileder og innkjøper?
 - Hvordan kan innkjøpsleder benytte styringsinformasjonen for å skape endring nedover og som rapportering oppover?

Innkjøpsanalyse - Oversikt

Bilagstype

(Multiple values) ▾

Regnskapsår

2018 ▾

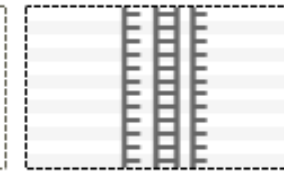
KPI Metrics (klikk på KPI for å drille ned til tabell)

kr 84 308 386
Total Spend (NOK)

136
Leverandører

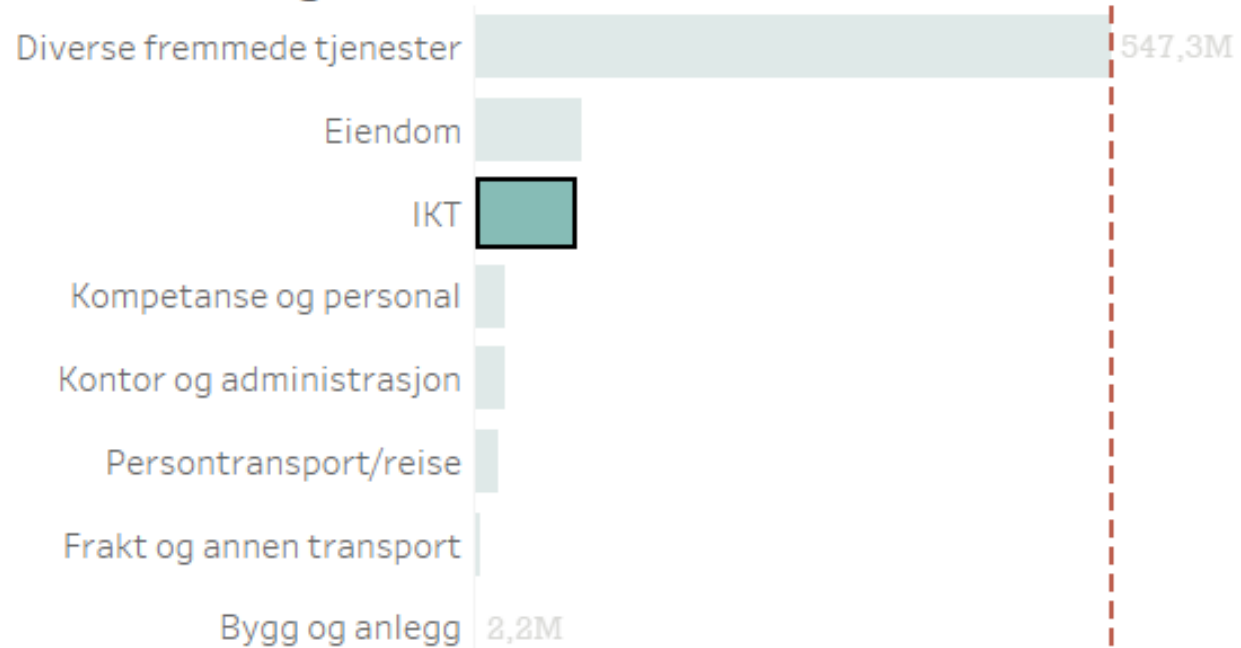
107
Koststeder

1 361
Bilag

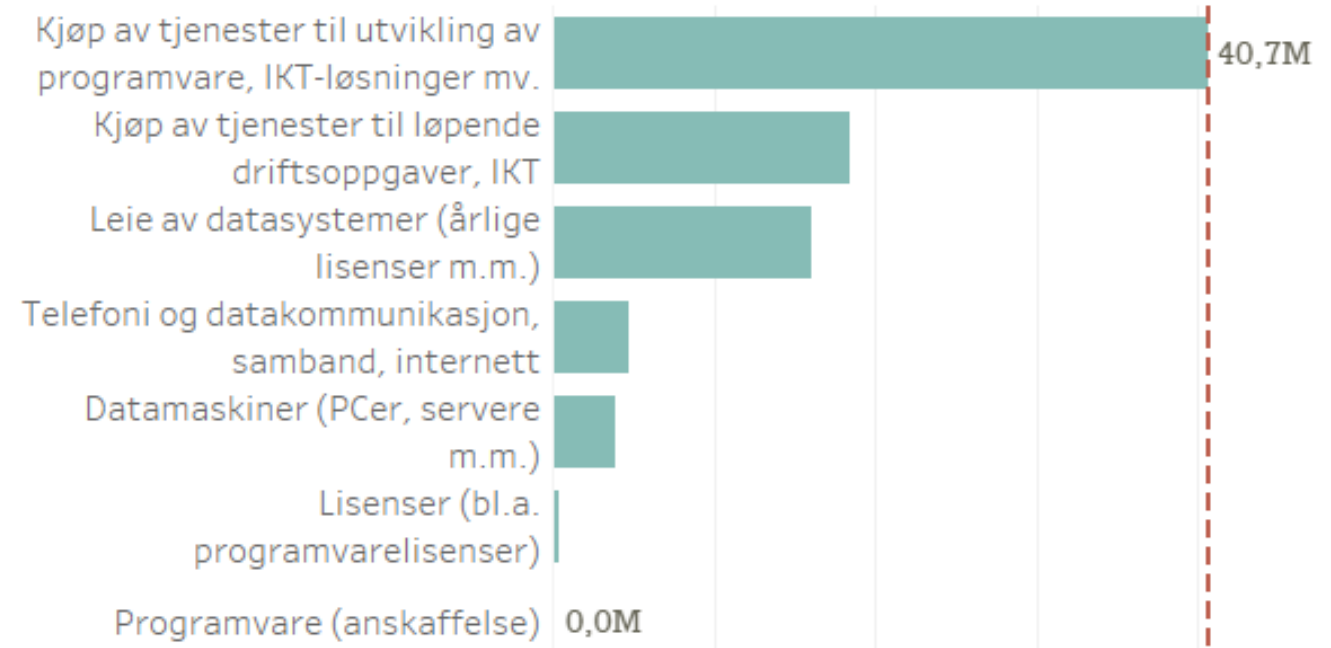

- Klikk på en av kategoriene for å starte analysen. Drill deg ned på Kontonavn. Klikk Esc for å tilbake stille

Kategori

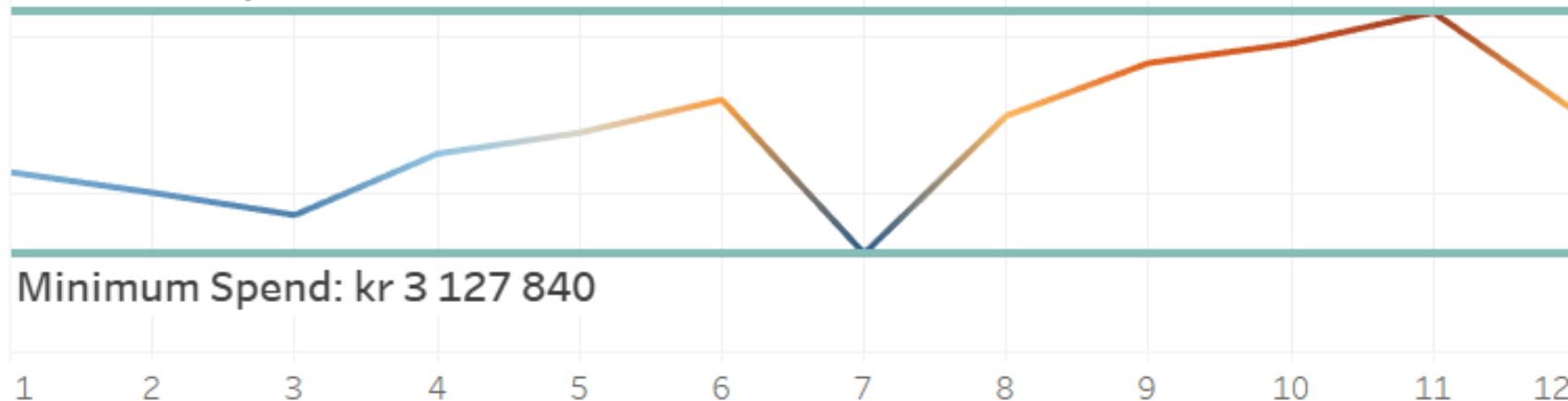

Artskonto

Month ▾

Maximum Spend: kr 10 770 200

Minimum Spend: kr 3 127 840

Måned ↗

Topp 10 leverandører..

2	kr 2 007 068
3	kr 18 029 117
4	kr 8 565 928
5	kr 19 202 948
6	kr 7 142 586
7	kr 4 429 396
8	kr 3 576 232
9	kr 2 424 564
11	kr 2 231 074
12	kr 1 969 197

Innkjøpsanalyse - Oversikt

Regnskapsår

2018

KPI Metrics (klikk på KPI for å drille ned til tabell)

kr 24 813 200
Total Spend (NOK)

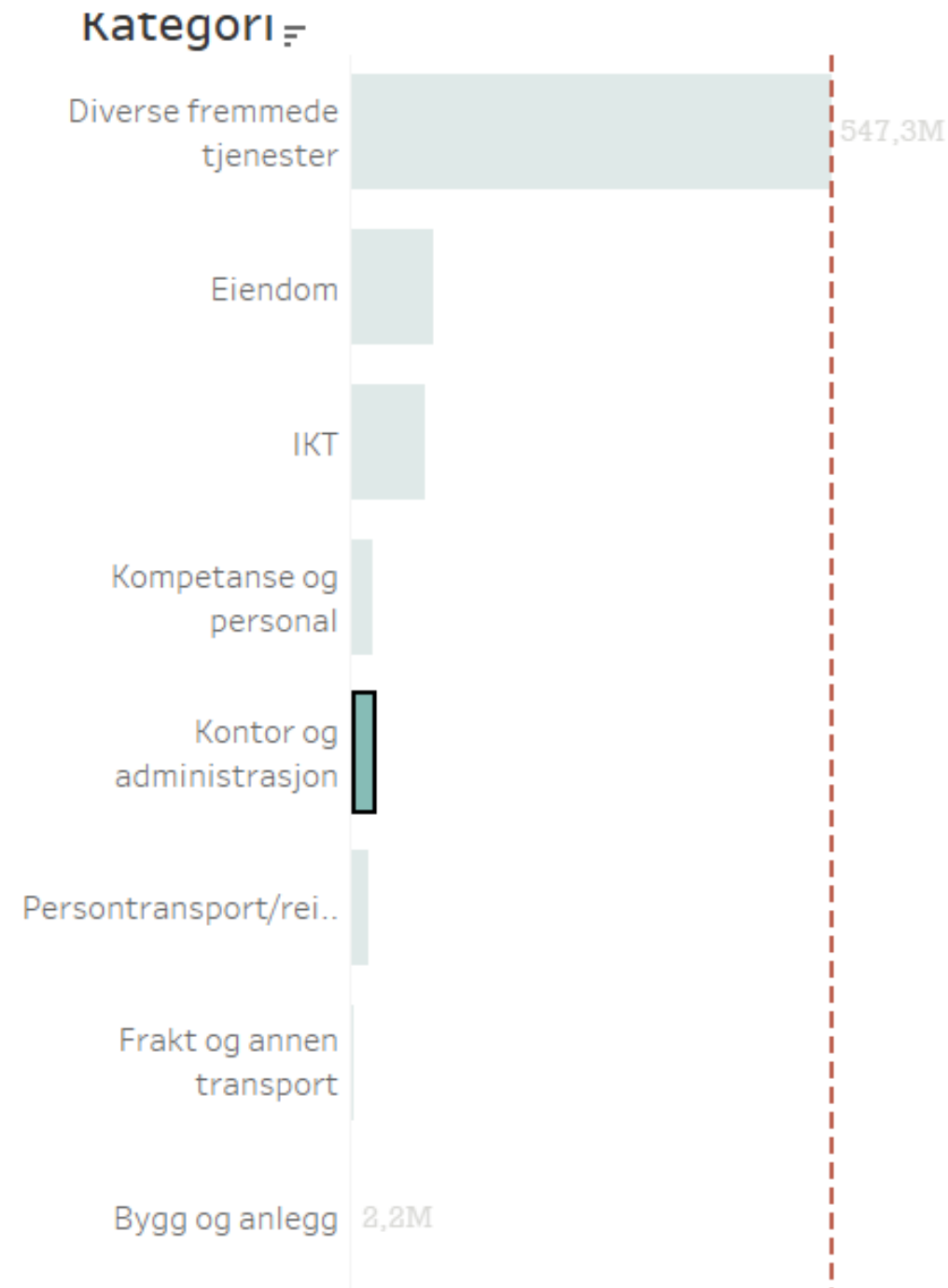
143
Leverandører

162
Koststeder

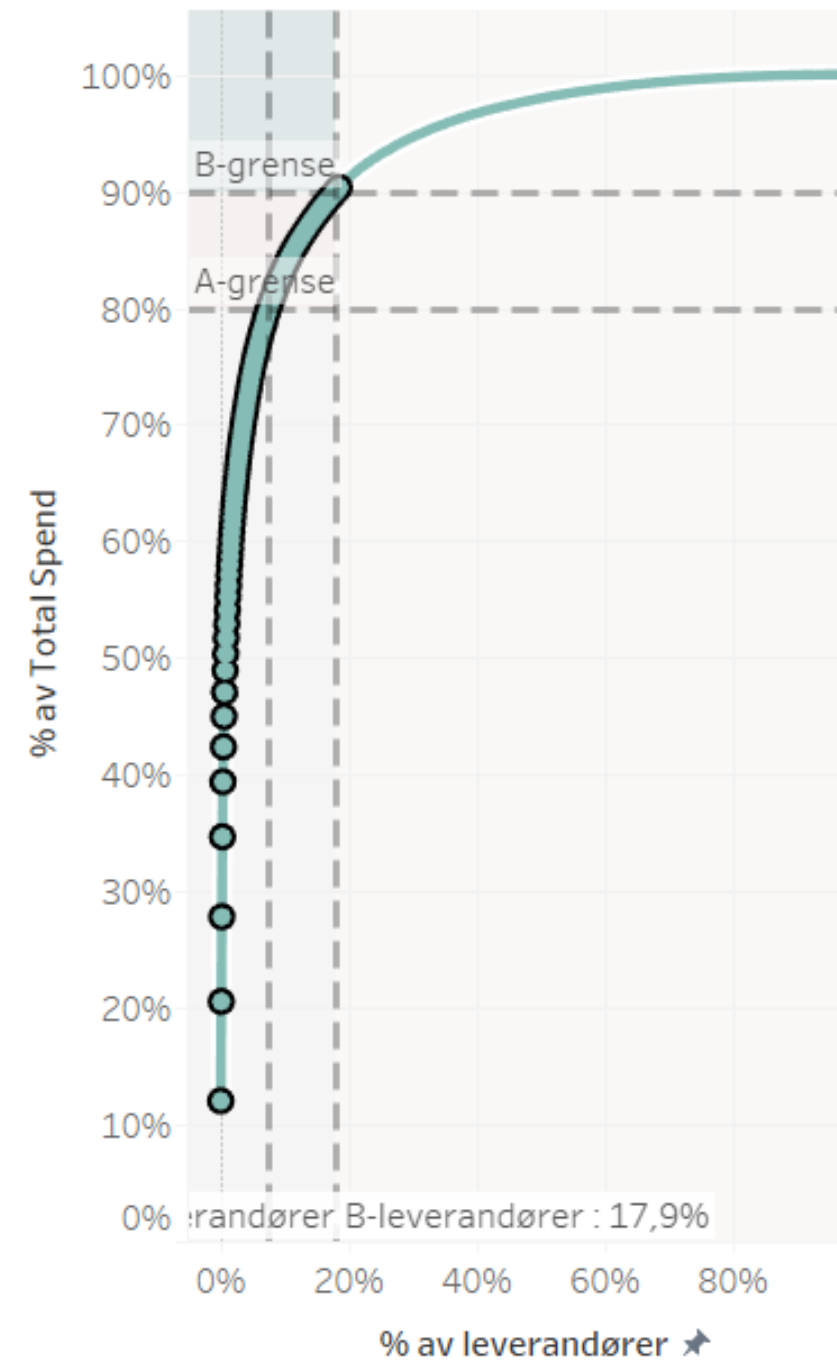
2 055
Bilag

Kategori..

Pareto..

A-grense % B-grense %

1	kr 4 002 607
2	kr 2 202 000
3	kr 1 913 171
4	kr 1 642 021
5	kr 1 416 863
6	kr 1 082 456
7	kr 856 601
8	kr 685 057
9	kr 675 000
10	kr 543 255
11	kr 388 963
12	kr 382 719
13	kr 316 444
14	kr 302 565
15	kr 286 774
16	kr 286 556
17	kr 276 950
18	kr 259 001
19	kr 256 230
20	kr 207 447
21	kr 202 847
22	kr 199 006
23	kr 198 720
24	kr 180 118
25	kr 166 222
26	kr 160 000
27	kr 157 740
28	kr 150 192
29	kr 148 948

Kvaliteten på analysen er avhengig av kvaliteten på dataene

Hvordan få inn gode data?

- Etterspør informasjon i fakturaene på linjenivå
 - Mer informasjon – bedre oversikt – bedre tiltak
- En digital anskaffelsesprosess vil gi mer detaljert styringsinformasjon
 - Systemlojalitet med dataflyt gjennom prosesstegene – data lagres og tilgjengeliggjøres

Eksempler på analyser

- Oversikt og utvikling av ulike kategorier
- Voksende kategorier
- Kategorier, nøkkeltall og avviksrappporter
- Avtalelojalitet
- Bruken av SMB-er
- Bruk av lokale leverandører
- Fakturaer og transaksjonskostnader
- Dybdeanalyse for ulike kategorier, f.eks. IKT

registrere data

lagre data

overføre data

observere data

strukturere data

Anskaffelsesdata - Grunnlag for styring

aktivere tiltak

rapportere data

analysere data

vaske data

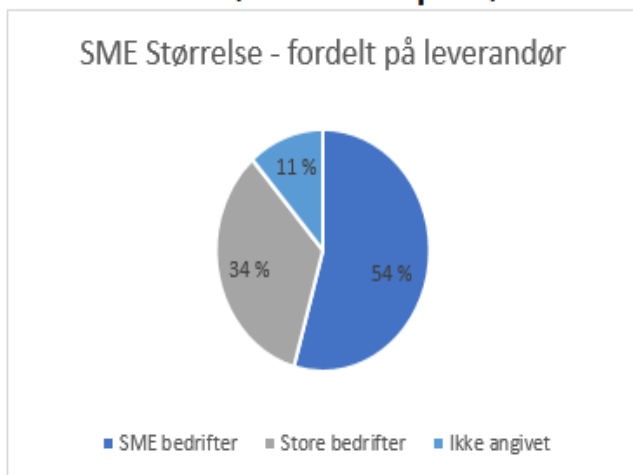
Fakturaanalyse

- Difi har inngått en avtale på dataanalyse av EHF-fakturaer for statlige virksomheter.
- Alle virksomheter som gir aksept vil motta en enkel forbruksoversikt i retur.
- Analyse i 2020 basert på fakturaer fra 2019.
- Data blir gruppert etter UNSPSC-nomenklaturet og baseres på linjeinformasjon.
- Virksomheter som deltar får også tilbud om eget utviklingsløp for ledere.

Vi trenger deres bidrag!

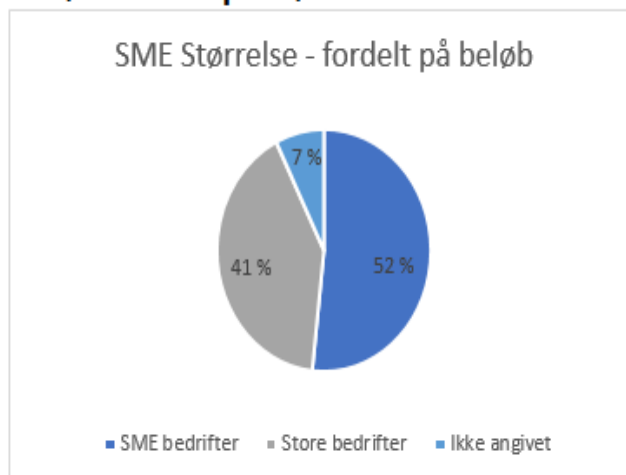
SMB

Antal leverandører fordelt på størrelse

Størrelse	Antal leverandører	Andel
SME bedrifter	1556	54 %
Store bedrifter	976	34 %
Ikke angivet	329	11 %

Beløp fordelt på størrelse

Størrelse	Beløp	Andel
SME bedrifter	18 984 666	52 %
Store bedrifter	15 000 459	41 %
Ikke angivet	2 700 000	7 %

Gebyr og frakt

Gebyrer og frakt

	Beløp	Antal leverandører
Frakt	5 258 146	542
Gebyr	4 326 255	326

Mulige frakt- og gebyrkostnader ved leverandør

Leverandør	Beløp	Beløp (gebyr og frakt)	Beløp (frakt)	Beløp (gebyr)
Egencia Norway	30 206 154	829 118	48 714	780 404

Bærekraft

Fordeling af økologi forbrug indenfor fødevarer

Type	Beløp	Andel
Økologisk	79 066	1,11 %
Ikke økologisk	7 020 158	98,89 %

Fødevarer oversigt

	Total		Økologisk		Ikke økologisk	
	Beløp	Andel (%)	Beløp	Andel (%)	Beløp	Andel (%)
UNSPSC						
50130000: Meieriprodukter og egg	231 177	3,26 %	3976	0,06 %	227 202	3,20 %

Digitaliseringsdirektoratet
Norwegian Digitalisation Agency